

Barabás György

Barabás György széplaki tanító, író, zeneszerző, a szemléltető oktatás úttörője 1811-ben június 2-án született Hegykőn. Apja Barabás György uradalmi ispán, anyja Nagy Anna Borbála, a széplaki iskolamester lánya volt. Az apa az Esterházy család szolgálatában állt, Lövön és Martonfán éltek. Iskolai tanulmányait nagyapja, Nagy Mihály keze alatt kezdte Széplakon, majd Sopronban, Kőszegen, Szombathelyen és Győrben folytatta. Apja 1833-ban elhunyt, nagyatyja vette őt maga mellé segédtanítónak.

Barabás György tanított, jegyzői és kántori feladatokat látott el. Nagyapja halála után, 1846-ban iskolamester lett. Érsekújváron szerzett tanítói oklevelet. Feleségül vette a széplaki malomtulajdonos lányát, Rátkovits Katalint, hét gyermekük született. Barabás György részt vett a szabadságharcban, 1849-ben honvédtisztként tért vissza a faluba.

Szenvedélyesen szerette a tanítást. Iskolájában saját készítésű táblák, térképek, földgömb, tölgygubacsokból készített számológép segítette az oktatást. A gyermekeknek maga készített irkákat, maga kötötte be könyveiket, tintát főzött az iskolának. Készített kétkarú mérleget, amelyhez a súlyok márványkő darabok voltak, táblázatban szemléltette a Nap egész éves delelését. Sok nyelvet elsajátított, francia nyelvtant írt (sajnos nem jelent meg), a finn nyelvet barátjával Fábíán István plébánossal együtt tanulták, de németül, latinul is beszélt. Tehetséges zenész volt, hegedült, gitározott, a környék legjobb orgonistájának és zongoristának tartották. Zeneműveket, színműveket is szerzett. Az óraigazítás és a nyelvhibák javítása volt a szenvedélye. Nem tűrte, hogy saját 3–4 faliórája, zseb- és napórája s a toronyóra csak egy pár percet is különbözzön egymástól. Minden reggel ott lehetett látni a templomdombon: leste a napkeltét, amihez óráit igazította.

Így írtak róla a pályatársak: „Munkának volt ő embere egész életén át; de annyira feltalálta életvilágát saját magában és környezetében, hogy ténykedésének igen kevés kihatása volt. Ő magának élt és családjának s a községnek.” Barabás György 1879. július 13-án hunyt el Széplakon (Fertőszéplak).

Irodalom:

Szalay József: Barabás György, Fertőszéplak néptanítója SOPRON c. Társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi közlöny 1879. augusztus 5.

Kelemen István: A széplaki esperesi kerület helységeinek tanügyi viszonyai az 1840-es évek második felében In: Soproni szemle 59. évf. 3. sz. (2005). p. 285-305.

Kelényi Ferenc: Fertőszéplaki iskolaügy 1873-ban In: Soproni szemle 17. évf. 2. sz. (1963). p. 171-173.

Bendefy István: Egy fáradhatatlan vasi közférfiú [Emlékezés Barabás Istvánra (1855-1936)] In: Vasi szemle 2012/ 2. sz. p. 172-180.

Szakály János: Barabás István emlékezetére (1855-1936) In: Vasi Szemle 28. évf. 2. sz. (1974).

Internet:

Szinnyei: Magyar írók élete és munkái. Hozzáférés: <http://mek.niif.hu/03600/03630/html> Letöltés: 2018. 03. 14.

Fertőszéplak

község

weboldala

elérhetőség:

http://www.fertoszeplak.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=785:szeplak-neptanitoja&catid=51:emlekeink&Itemid=54 Letöltés: 2018.03.13.